

УДК 324:352 (477)

DOI <https://doi.org/10.32782/2312-1815/2025-21-29>

Олег Миколайчук

ORCID: 0009-0001-3701-0486

ВЗАЄМОДІЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ГРОМАДЯН У ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР

У статті досліджується особливість взаємодії політичних партій та органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації в Україні. Упродовж останнього десятиліття в Україні реалізовується масштабна реформа децентралізації, яка передбачає передачу значних повноважень і ресурсів на місця. У такій трансформації системи управління значну роль починають відігравати не лише органи виконавчої влади, а й політичні партії, які на регіональному рівні впливають на формування місцевої політики, кадрові призначення, стратегічне планування та якість публічного управління загалом. Значну увагу приділено аналізу особливостей регіонального представництва, розбалансованості партійної системи, а також випадків політичного домінування окремих сил у регіонах, що впливає як на прозорість прийняття рішень, так і на громадську довіру до органів влади. Розкрито проблему політичної фрагментації, відсутності сталих партійних осередків на місцях та викликів, пов'язаних із персоналізацією політики на локальному рівні. Наголошено, що децентралізація в Україні створила унікальні передумови для розвитку місцевої демократії, однак ефективність цього процесу значною мірою залежить від рівня зрілості партійних структур, їхньої здатності до конструктивного діалогу з органами самоврядування та відсутності конфлікту між політичними інтересами і потребами громад.

Ключові слова: децентралізація, місцеві вибори, політичні партії, об'єднана територіальна громада.

Вступ. Процеси децентралізації, які активно розгортаються в Україні з 2014 р., істотно трансформували архітектуру публічного управління на всіх рівнях. Водночас ці зміни зачепили й сферу партійно-політичної діяльності на місцях, відкривши нові виклики та можливості для регіональних осередків політичних партій. На тлі укрупнення громад, зміни виборчого законодавства та переформатування функцій місцевих рад взаємодія політичних партій з органами місцевого самоврядування потребує детального аналізу не лише з позицій ефективності управління, а й з огляду на її відповідність демократичним стандартам. Ця взаємодія стала особливо актуальною в контексті зростаючої ваги місцевих еліт, регіональної ідентичності та розбалансованості партійної системи в Україні.

Науковий інтерес до теми взаємин партій і місцевого самоврядування в умовах децентралізації продемонстрували такі дослідники, як Ю. Бевз [1], Н. Гаєва [3], В. Комарницький [6], В. Мельничук [8], І. Міщук [9], Л. Мосора [10], О. Нечвідова [11], а також автори аналітичних доповідей Центру політико-правових реформ і Комітету виборців України [12]. Їхні праці дали поштовх до осмислення ролі політичних партій у формуванні управлінських практик на місцевому рівні, однак значна частина досліджень не охоплює регіональних відмінностей у цій взаємодії, що зумовлює потребу в уточненні й поглибленні наукового погляду.

Метою статті є з'ясування специфіки взаємодії політичних партій і органів місцевого самоврядування в регіональному розрізі, аналіз ефективності такої взаємодії в умовах децентралізаційної реформи та виявлення чинників, які впливають на гармонізацію або конфліктність у відносинах різних структур.

© О. Миколайчук, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Методи дослідження включали порівняльний аналіз, системний підхід, контент-аналіз партійних програм і заяв, а також елементи соціологічного узагальнення результатів участі партій у формуванні органів місцевої влади. Акцент зроблено на поєднанні нормативного й емпіричного рівнів аналізу, що дає змогу охопити як формальні механізми взаємодії, так і практичну реалізацію політичного впливу на місцевому рівні.

Результати та обговорення. Сьогодні взаємодія політичних партій та органів місцевого самоврядування постає неоднозначним питанням. Така взаємодія виходить із двостороннього процесу цих відносин. Органи місцевого самоврядування впливають на функціонування політичних партій, ситуації місцевого значення, своєю чергою, партії здійснюють свій вплив на ОМС через залучення громадян. Важливим чинником постає те, що така «взаємодія» може виступати прямою або опосередкованою.

В Україні регулювання відносин між політичними партіями та органами місцевого самоврядування здійснюється Конституцією України [7], Виборчим кодексом України [4], законами України «Про політичні партії в Україні» [14], «Про місцеве самоврядування в Україні» [13], «Про статус депутатів місцевих рад» [15].

Політичні партії здійснюють найбільший вплив на органи влади через мобілізацію своїх представників на місцевому рівні до прийняття тих чи інших рішень. Фактично такий вплив має велике значення для забезпечення прав та інтересів громадян. Окремі елементи взаємодії політичних партій з органами місцевого самоврядування закріплено у ч. 2 ст. 12 Закону «Про політичні партії в Україні», яка гарантує свободу опозиційної діяльності [14]. Згідно із цим положенням, партії мають право відкрито висловлювати свою позицію щодо актуальних питань державного та суспільного значення, обґрунтовувати її та публічно захищати. Окрім того, політичні сили можуть брати участь у суспільному обговоренні рішень органів влади, а також давати критичні оцінки їхньої діяльності, використовуючи як державні, так і незалежні медіа в рамках чинного законодавства. Не менш важливим є право партій звертатися до органів державної влади та місцевого самоврядування з пропозиціями, які підлягають обов'язковому розгляду.

На практиці ця законодавча норма реалізується по-різному, залежно від політичної культури регіону, активності партійних осередків та відкритості органів влади до діалогу. Наприклад, у Івано-Франківській громаді спостерігалася доволі конструктивна форма взаємодії між місцевою владою та опозиційними партіями, зокрема через участь представників опозиції у роботі тематичних комісій міської ради [20]. Це давало змогу порушувати на публічному рівні питання розподілу бюджету, реалізації інфраструктурних проєктів і забезпечення прозорості тендерних процедур.

Іншим прикладом є Харківська область, де в окремих громадах опозиційні партії активно використовували механізм подання депутатських запитів та ініціювали громадські слухання щодо екологічної ситуації та забудови територій [1, с. 73]. Водночас є й інші приклади, де такі механізми залишаються формальними. У деяких громадах Одеської області опозиційні партії фіксують обмежений доступ до місцевих ЗМІ або небажання органів місцевого самоврядування реагувати на їхні пропозиції, навіть за умов офіційного подання. Це свідчить про нерівномірність реалізації правового інструментарію, який формально є у розпорядженні партій, але залежить від політичної волі, прозорості процесів та рівня політичної конкуренції в конкретному регіоні [2].

Для глибшого розуміння сутності взаємодії між політичними партіями та органами місцевого самоврядування доцільно окреслити основні форми їх можливого взаємозв'язку. Політичні партії можуть здійснювати вплив на функціонування місцевої влади через низку інструментів, серед яких провідне місце посідають участь у виборах та безпосереднє формування органів місцевого самоврядування. Саме завдяки виборчому процесу партії отримують легітимне представництво у місцевих радах, формуючи депутатські фракції та делегуючи представників до керівних органів [18]. Наприклад, на місцевих виборах 2020 р. в Чернівецькій

міській раді партії «Єдина Альтернатива» та «Слуга народу» отримали суттєве представництво, що дало їм змогу формувати порядок денний роботи ради й впливати на обрання секретаря та голів постійних комісій.

Окрім виборчої активності, важливою формою впливу є участь політичних сил у нормотворчому процесі на місцевому рівні, де вони мають змогу ініціювати або змінювати рішення органів самоврядування. Партії також активно використовують механізм депутатських або публічних інформаційних запитів, що дає змогу контролювати діяльність влади та виявляти порушення у сфері управління. Не менш значущим є інструмент громадського контролю, через який партії та їхні представники здійснюють моніторинг виконання бюджетних, соціальних або інфраструктурних програм. Наприклад, під час засідання депутатської комісії Івано-Франківської міської ради у грудні 2024 р. активіста спочатку не допускали до зали засідання, але після втручання правоохоронців надали змогу висловити свою думку [17]. Такий інцидент показує можливість нової взаємодії, коли приховані фактори тепер стають наявними.

До форм політичної участі можна також віднести залучення партій до вирішення питань місцевого значення, наприклад у сфері освіти, охорони здоров'я, благоустрою чи екології, а також інформаційно-просвітницьку діяльність, спрямовану на підвищення громадянської обізнаності та формування публічної думки щодо діяльності органів влади. Політичні партії та органи місцевого самоврядування виконують своє головне завдання на сьогодні, це покращення комунікацій, життя та донесення потреб громадян до владних кіл, що, своєю чергою, відбивається в продуктивний діалог між двома структурами.

Особливу увагу слід звернути на взаємодію цих двох аспектів у сфері інформаційно-просвітницької діяльності. Представники політичних партій утворюють ініціативи, які спрямовані на донесення інформації громадянам, щодо виборчого процесу, функціонування органів влади. На практиці ця діяльність охоплює також різні формати взаємодії – від різних відкритих лекцій, тренінгів до молодіжних шкіл, вебінарів, інформаційних кампаній. У такий спосіб політичні партії формують певний рівень політичної культури в громадах, формується електоральна довіра, створюється двосторонній діалог [9, с. 19].

Своєю чергою, органи місцевого самоврядування відіграють активну роль у підвищенні обізнаності мешканців, активізації їхньої публічної участі. Підтримка ОМС громадських ініціатив також має велике значення для просвіти громадян та покращення рівня політичної культури. Така форма дотичної взаємодії партій і ОМС впливає у ключову мету – мобілізацію нових кадрів у політичну сферу. Збільшення кількості громадян, зацікавлених у ситуації свого регіону, допомагає сформувати основу для стійкого розвитку місцевої демократії. Завдяки таким ініціативам формується середовище, у якому політичні партії отримують доступ до підготовлених, свідомих і мотивованих громадян, готових долучитися до партійної діяльності, очолити виборчі штаби, балотуватися до рад чи реалізовувати тематичні ініціативи в межах партійних програм. Це особливо важливо на тлі загального спаду довіри до традиційних політичних структур, коли саме на місцевому рівні можна вибудовувати нову якість політичного представництва через реальні справи та залучення до рішень, які впливають на повсякденне життя.

Окрім того, у громаді, де активно діє механізм підтримки громадських ініціатив, зростає конкуренція ідей, відбувається оновлення політичних еліт та з'являються нові лідери громадської думки, які з часом трансформуються в політичні фігури місцевого чи навіть національного масштабу. Наприклад, проєкт «Молодь і влада» дає змогу молоді пройти стажування у структурних підрозділах виконавчого комітету міськради. Учасники отримують не лише досвід, а й мережу контактів та можливостей продовжити кар'єру в ОМС. Створено муніципальний молодіжний центр «Параграф», який став платформою для навчальних програм, грантових заявок і волонтерської роботи.

Таким чином, наведені приклади демонструють, що взаємодія політичних партій та органів місцевого самоврядування через різноманітність своєї інфраструктури, стажування,

дослідження та просвітні проекти формує політичну культуру, залучає громадськість, даючи їй змогу набути навичок і мотивації для участі у політичному процесі. Згодом такі громадяни стають не лише активними учасниками, а й ініціаторами нових проєктів, радниками депутатів, координаторами виборчих кампаній або кандидатами на виборні посади. Саме така взаємодія поінформованості й довіри стає ключовим чинником перетворень у політичній системі, де ключову роль відіграватимуть активні громадяни.

У результаті взаємодія між органами місцевого самоврядування, партіями та громадською стає неформальним інститутом розвитку політичної культури, зміцнення демократії та кадрового оновлення політичної системи загалом. Водночас не варто недооцінювати і вплив, який органи місцевого самоврядування можуть чинити на політичні партії. Такий вплив реалізується, зокрема, через створення при радах дорадчих або консультативних структур, до складу яких можуть входити члени територіальної громади – представники різних політичних сил. Окрім того, місцева влада зобов'язана надавати партіям необхідну інформацію для реалізації їхніх програмних завдань, а також сприяти виконанню функцій, передбачених законом.

Висновки. Взаємодія політичних партій і органів місцевого самоврядування в умовах децентралізації в Україні набуває дедалі більшої ваги як ключовий чинник формування ефективної моделі місцевого врядування, політичної культури та демократичної участі громадян. Становлення нової якості такої взаємодії є відповіддю на сучасні виклики, пов'язані з трансформацією політичної системи, зростанням запиту на прозорість, підзвітність влади та участь громадськості у прийнятті рішень.

Проведений аналіз свідчить, що попри формально-правову наявність інструментів взаємодії ефективність їх реалізації значною мірою залежить від політичної культури конкретного регіону, активності місцевих партійних осередків, ступеня відкритості органів влади до діалогу, а також готовності громадян брати участь у процесах ухвалення рішень. З одного боку, політичні партії можуть безпосередньо впливати на діяльність місцевих рад через участь у виборах, делегування представників до рад, формування фракцій і комісій, подання депутатських запитів, участь у нормотворчій роботі. З іншого – органи місцевого самоврядування сприяють партіям через надання інформації, залучення до консультативних і дорадчих органів, підтримку громадських ініціатив, у тому числі просвітницьких.

Особливу роль у цьому процесі відіграє інформаційно-просвітницька діяльність, що стала важливим містком між владою, політичними структурами та громадянами. Участь у просвітницьких проєктах, молодіжних програмах, стажуваннях та відкритих публічних ініціативах дає змогу мешканцям не лише краще розуміти механізми функціонування влади, а й поступово ставати активними суб'єктами політичного процесу. Такі приклади, як проєкт «Молодь і влада» в Івано-Франківську чи діяльність муніципального молодіжного центру «Параграф», наочно демонструють, як органи місцевого самоврядування можуть створювати сприятливе середовище для виховання нового покоління політично активних громадян.

Водночас важливою тенденцією стало поступове посилення горизонтальних зв'язків між партіями, громадами та органами місцевої влади. Це формує нову культуру взаємодії – не ієрархічну, а партнерську, засновану на взаємній відповідальності, відкритості та зацікавленості у спільному вирішенні локальних проблем. Розвиток таких форматів співпраці не лише покращує якість місцевого управління, а й сприяє зниженню рівня політичного цинізму, посиленню довіри до демократичних інститутів, а також забезпечує поступове оновлення місцевих еліт.

Таким чином, у сучасних умовах децентралізації взаємодія політичних партій і органів місцевого самоврядування не є лише елементом політичної конкуренції чи розподілу повноважень – вона перетворюється на один із ключових механізмів розвитку інституційної спроможності громад, формування громадянського суспільства та забезпечення сталого демократичного розвитку України. Послідовне розширення інструментів залучення громадян, посилення

участі партій у вирішенні питань місцевого значення, підтримка просвітницьких ініціатив мають стати пріоритетними завданнями державної політики у сфері місцевого врядування й політичного представництва.

Література:

1. Бевз Ю.В. Особливості взаємодії політичних партій та органів місцевого самоврядування в Україні. *Академічні візії*. 2023. № 25. С. 70–75. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10130336>
2. Втеча депутатів, нова влада та більшість у рада: місцеве самоврядування-2023 на Одещині (частина 1). *Центр публічних розслідувань*. URL: <https://cpi.org.ua/news/miscve-samovryaduvannya-2023-na-odeshini-vtecha-d/>
3. Гаєва Н.П. Форми взаємодії органів державної влади і об'єднань громадян: теоретичний аспект. *Держава і право. Серія «Юридичні та політичні науки»*. 2010. Вип. 49. С. 133–140.
4. Виборчий кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>
5. Івано-Франківська обласна рада. Положення. Про постійні та тимчасові комісії Івано-Франківської обласної ради. URL: <https://orada.if.ua/документи/polozhennya-pro-postijni-komisiyi>
6. Комарницький В.В. Місцеві організації політичних партій України в умовах реформи децентралізації. *Політикус*. 2020. Вип. 1. С. 24–30. URL: <https://doi.org/10.24195/2414-9616-2020.1.04>
7. Конституція України від 28.06.1996. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
8. Мельничук В. Місцеві вибори – 2020 в умовах децентралізації влади: виклики для місцевого самоврядування. *Вісник Прикарпатського університету. Серія «Політологія»*. 2020. Т. 1. № 14. С. 59–64. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/politics/article/view/5989>
9. Міщук І.В. Взаємодія органів місцевого самоврядування з органами державної влади. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2023. № 61. С. 18–21. URL: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2023.61.4>
10. Мосора Л. Формування об'єднаних територіальних громад в Івано-Франківській області у процесі децентралізації. *Експерт: парадигми юридичних наук та державного управління*. 2020. № 1(7). С. 254–267. URL: <https://maup.com.ua/assets/files/expert/7/20.pdf>
11. Нечвідова О. Місцеві вибори. Прикарпаття: як змагаються кандидати в невеликих ОТГ. *Український тиждень*. URL: <https://tyzhden.ua/mistsevi-vybory-prykarpattia-iak-zmahaiutsia-kandydyaty-u-nevelykykh-oth/>
12. Подолання викликів місцевого самоврядування через призму дослідження Центру політико-правових реформ. *Українська асоціація районних та обласних рад*. URL: <https://www.uaror.org.ua/подолання-викликів-місцевого-самовр/>
13. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Про політичні партії в Україні : Закон України від 05.04.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
15. Про статус депутатів місцевих рад : Закон України від 11.07.02 № 93IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text>
16. Розпочався аудит ефективності використання субвенції на ліквідацію наслідків збройної агресії – Рахункова палата. *Рахункова палата*. URL: <https://rp.gov.ua/PressCenter/News/?id=1991>
17. Суперечки, поліція і бюджет: як минуло депутатське засідання у міській раді Франківська. *Інформатор Івано-Франківськ*. URL: <https://if.informator.ua/2024/12/17/superechky-policziya-i-byudzheth-yak-projshlo-zasidannya-u-miskij-radi-frankivska/>
18. Сталість роботи політичних партій в органах місцевого самоврядування в умовах повномасштабної війни: приклад Сумщини. *ОПОРА – Громадянська мережа – Вибори в Україні*. URL: <https://www.oporua.org/viyna/stalist-roboti-politichnih-partiy-v-organah-miscevogo-samovryaduvannya-v-umovah-povnomasshtabnoyi-viyni-priklad-sumshhini-24978>
19. Турій О.В. Стан дослідження взаємодії громадських організацій з органами місцевого самоврядування у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 17. С. 115–119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2017_17_24

20. Як партії поділили між собою постійні комісії Івано-Франківської обласної ради та хто їх очолив – ПІК. *ПІК*. URL: <https://pik.net.ua/2020/12/04/yak-partiyyi-podilyly-mizh-soboyu-postijni-komisiyi-ivano-frankivskoyi-oblasnoyi-rady-ta-hto-yih-ocholyv/>

References:

1. Bevz, Yu. V. (2023). Osoblyvosti vzaiemodii politychnykh partii ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia v Ukraini [Peculiarities of interaction between political parties and local self-government bodies in Ukraine]. *Akademichni vizii*, № 25, S. 70–75. Retrieved from: <https://doi.org/10.5281/zenodo.10130336> [in Ukrainian].
2. Vtecha deputativ, nova vlada ta bilshist u radakh: mistseve samovriaduvannia-2023 na Odeschchyni (chastyna 1) [Escape of deputies, new authorities and majority in councils: local self-government-2023 in Odesa region (part 1)]. TsPR: Tsentru publichnykh rozsliduvan'. Retrieved from: <https://cpi.org.ua/news/misceve-samovriaduvannia-2023-na-odeshini-vtecha-d/> [in Ukrainian].
3. Haieva, N. P. (2010). Formy vzaiemodii orhaniv derzhavnoi vlady i ob'iednan hromadian: teoretychnyi aspekt [Forms of interaction between public authorities and civic associations: theoretical aspect]. *Derzhava i pravo*. Serii: Yurydychni ta politychni nauky, issue 49, S. 133–140. [in Ukrainian].
4. Vyborchiy kodeks Ukrainy vid 19.12.2019 № 396-IX [Electoral Code of Ukraine of December 19, 2019, No. 396-IX]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text> [in Ukrainian].
5. Polozhennia. Pro postiini ta tymchasovi komisii Ivano-Frankivskoi oblasnoi rady [Regulations. On standing and temporary commissions of the Ivano-Frankivsk Regional Council]. Ivano-Frankivs'ka oblasna rada. Retrieved from: <https://orada.if.ua/документи/polozhennya-pro-postijni-komisiyi> [in Ukrainian].
6. Komarnytskyi, V. V. (2020). Mistsevi orhanizatsii politychnykh partii Ukrainy v umovakh reformy detsentralizatsii [Local organizations of political parties in Ukraine under the decentralization reform]. *Naukovyi zhurnal "Politykus"*, issue 1, S. 24–30. Retrieved from: <https://doi.org/10.24195/2414-9616-2020.1.04> [in Ukrainian].
7. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 r. [Constitution of Ukraine of June 28, 1996]. (1996). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, (30), p. 141. [in Ukrainian].
8. Melnychuk, V. (2020) Miscevi vybory – 2020 v umovakh detsentralizatsii vlady: vyklyky dlia mistsevoho samovriaduvannia [Local elections – 2020 under decentralization of power: challenges for local self-government]. *Visnyk Prykarpats'koho universytetu*. Serii: "Politohiia", vol. 1, №. 14, S. 59–64. Retrieved from: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/politics/article/view/5989> [in Ukrainian].
9. Mishchuk, I. V. (2023) Vzaiemodii orhaniv mistsevoho samovriaduvannia z orhanamy derzhavnoi vlady [Interaction of local self-government bodies with public authorities]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. Serii: Yurysprudentsiia, no. 61, S. 18–21. Retrieved from: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2023.61.4> [in Ukrainian].
10. Mosora, L. (2020) Formuvannia ob'iednanykh terytorial'nykh hromad v Ivano-Frankivskii oblasti u protsesi detsentralizatsii [Formation of united territorial communities in Ivano-Frankivsk region in the decentralization process]. *Ekspert: paradyhmy yurydychnykh nauk ta derzhavnoho upravlinnia*, №. 1 (7), S. 254–267. Retrieved from: <https://maup.com.ua/assets/files/expert/7/20.pdf> [in Ukrainian].
11. Nechvidova, O. Mistsevi vybory. Prykarpattia: yak zmahaiut'sia kandydaty v nevelykykh OTH [Local elections. Prykarpattia: how candidates compete in small UTCs]. *Ukrainskyi tyzhden*. Retrieved from: <https://tyzhden.ua/mistsevi-vybory-trykarpattia-iak-zmahaiutsia-kandydaty-u-nevelykykh-oth/> [in Ukrainian].
12. Podolannia vyklykiv mistsevoho samovriaduvannia cherez pryzmu doslidzhennia Tsentru polityko-pravovykh reform [Overcoming local self-government challenges through the lens of the Center for Political and Legal Reforms research]. *Ukrains'ka asotsiatsiia raionnykh ta oblasnykh rad [Ukrainian Association of District and Regional Councils]*. Retrieved from: <https://www.uaror.org.ua/подолання-викликів-місцевого-самовр/> [in Ukrainian].
13. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini: Zakon Ukrainy [On Local Self-Government in Ukraine: Law of Ukraine]. (1997). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, (24), p. 170. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
14. Pro politychni partii v Ukraini: Zakon Ukrainy [On Political Parties in Ukraine: Law of Ukraine]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Official Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*, No. 23, Art. 118. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text> [in Ukrainian].
15. Pro status deputativ mistsevykh rad: Zakon Ukrainy No. 93-IV [On the Status of Deputies of Local Councils: Law of Ukraine No. 93-IV]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text> [in Ukrainian].

16. Rozpochavsia audyt efektyvnosti vykorystannia subventsii na likvidatsiiu naslidkiv zbroinoi ahresii – Rakhunkova palata [Audit of effectiveness of using the subvention for eliminating the consequences of armed aggression has begun – Accounting Chamber]. Rakhunkova palata. Retrieved from: <https://rp.gov.ua/PressCenter/News/?id=1991> [in Ukrainian].
17. Superechky, politsiia i biudzheth: yak mynulo deputatske zasidannia u mistskii radi Frankivska [Disputes, police and budget: how the city council meeting in Frankivsk went]. Informator Ivano-Frankivsk. Retrieved from: <https://if.informator.ua/2024/12/17/superechky-policziya-i-byudzheth-yak-projshlo-zasidannya-u-miskij-radi-frankivska/> [in Ukrainian].
18. Stalist' roboty politychnykh partii v orhanakh mistsevoho samovriaduvannia v umovakh povnomasshtabnoi viiny: pryklad Sumshchyny [Sustainability of political parties' work in local self-government bodies in conditions of full-scale war: case of Sumy region]. OPORA – Hromadians'ka merezha – vybory v Ukraini. Retrieved from: <https://www.oporaua.org/viyna/stalist-roboti-politichnih-partiy-v-organah-miscevogo-samovryaduvannya-v-umovah-povnomasshtabnoyi-viyni-priklad-sumshhini-24978> [in Ukrainian].
19. Turii, O.V. (2017). Stan doslidzhennia vzaiemodii hromadskykh orhanizatsii z orhanamy mistsevoho samovriaduvannia u vitchyzniani i zarubizhnii naukovi literaturi [State of research on interaction between civic organizations and local self-government bodies in domestic and foreign scientific literature]. Investytsii: praktyka ta dosvid, no. 17, pp. 115–119. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2017_17_24 [in Ukrainian].
20. Yak partii podilyly mizh soboiu postiiini komisii Ivano-Frankivskoi oblasnoi rady ta khto yikh ocholyv [How parties divided standing commissions of Ivano-Frankivsk Regional Council and who headed them]. PIK. Retrieved from: <https://pik.net.ua/2020/12/04/yak-partiyyi-podilyly-mizh-soboyu-postijni-komisiyi-ivano-frankivskoyi-oblasnoyi-rady-ta-hto-yih-ocholyv/> [in Ukrainian].

Oleg Mykolaichyk. Foreign policy impact on Ukraine's reputational character

The article examines the peculiarity of the interaction between political parties and local governments in the context of decentralization in Ukraine. Over the past decade, Ukraine has been implementing a large-scale decentralization reform, which involves the transfer of significant powers and resources to local levels. In such a transformation of the governance system, not only executive bodies but also political parties are beginning to play a significant role, which at the regional level influence the formation of local policy, personnel appointments, strategic planning and the quality of public administration in general. Considerable attention is paid to the analysis of the features of regional representation, the imbalance of the party system, as well as cases of political dominance of certain forces in the regions, which affects both the transparency of decision-making and public trust in government bodies. The problem of political fragmentation, the lack of stable party centers in the localities and the challenges associated with the personalization of politics at the local level is also revealed. The article emphasizes that decentralization in Ukraine has created unique prerequisites for the development of local democracy, but the effectiveness of this process largely depends on the level of maturity of party structures, their ability to engage in constructive dialogue with local governments, and the absence of conflict between political interests and community needs.

Key words: decentralization, local elections, political parties, united territorial community.

Відомості про автора:

Миколайчук Олег – аспірант кафедри політичних наук, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника.

Надійшла 10.08.2025

Прийнята 04.08.2025

Опублікована 30.10.2025